

Organ
Förbundsstyrelsen

Datum
19.3.2024

2/2024

Sammanträdestid	Tisdag 19.3.2024 kl. 11.30-14.30	
Sammanträdesplats	Skarpansvägen 30, Torshavn	
Beslutande	ORDINARIE	ERSÄTTARE
	☒ Nina Fellman, ordf. ☒ Sven-Anders Danielsson, vice ordf. ☒ Simon Påvals ☒ Christian Dreyer ☒ Jana Eriksson ☒ Christina Nukala-Pengel ☒ Egil Mattsson	☐ Anna Holmström ☐ Runar Karlsson ☐ Tom Forsbom ☐ Julia Lindfors ☒ Jan-Anders Öström ☐ Ewa Danielsson ☐ Andreas Henriksson
Föredragande och sekreterare	☒ Katarina Dahlman, föredragande	☒ Åsa Andersson, sekreterare
Övriga närvarande	☒ Mikaela Brandt-Lindholm §24 ☒ Andrea Björnhuvud §23 ☐ Susann Peltonen ☒ Paulina Eklund §23	☐ Jenny Tildeman ☒ Malin Lundberg §27 ☒ Jimmy Hellgren §26 ☒ Kristine Dzene §26
Paragrafer	§§ 19 - 27	
Underskrift	Ordförande	Sekreterare
	_____ Nina Fellman Ordförande	_____ Åsa Andersson Sekreterare
Protokolljustering	Ort och tid Mariehamn den _____	
Sammanträdet är kungjort	Mariehamn den 14.3.2024	
Protokoll framlagt till påseende	Ort och tid Mariehamn den _____	
Intygar	_____	
Utdragets riktighet bestyrker	Ort och tid Mariehamn den _____	
Underskrift	_____	

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	19.3.2024	2/2024

ÄRENDEN:

- § 19 Sammanträdet sammankallande och beslutsförhet
- § 20 Protokolljustering
- § 21 Godkännande och komplettering av föredragningslistan
- § 22 Förbundsstyrelsens möten, inskolning och besök till verksamheter under 2024
- § 23 Begäran om utlåtande – ändring av självstyrelselagen
- § 24 Begäran om utlåtande - ändring av blankettlagen om utkomststöd
- § 25 Kontorslokaler
- § 26 Grunder för nedsättning och efterskänkning av klientavgifter
- § 27 Lokal för övervakat umgänge

Denna möteskallelse har utfärdats samt anslagits på anslagstavlan för offentliga kungörelser i Mariehamn den 14.3.2024

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	19.3.2024	2/2024

Bilagor:

1. Betänkande gällande ändring av självstyrelselagen
- 2 a. Remissbrev utlåtande blankettlag om utkomststöd
- 2 b. Lagförslag utkast blankettlag om utkomststöd
- 2 c. Parallelltexter blankettlag om utkomststöd
- 3 a. RFI lokaler
- 3 b. RFI svar Alandia försäkring
- 3 c. RFI svar Folkhälsan
- 3 d. RFI svar Holmbergs
- 3 e. RFI svar Mariehamns stad
- 3 f. RFI svar Åland post
- 3 g. RFI svar Ålands Ömsesidiga
4. Grunder för nedsättning och efterskänkning av klientavgifter
5. Hyresavtal lokal för övervakat umgänge

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	19.3.2024	2/2024

SAMMANTRÄDETS SAMMANKALLANDE OCH BESLUTFÖRHET

§ 19

BESLUT:

Sammanträdet konstaterades vara lagenligt sammankallat och beslutfört.

PROTOKOLLJUSTERING

§ 20

BESLUT:

Till protokolljusterare valdes Sven-Anders Danielsson.

Protokollet justeras den 20.03.2024 klockan 13.30 på Skarpansvägen 30.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	19.3.2024	2/2024

GODKÄNNANDE OCH KOMPLETTERING AV FÖREDRAGNINGSLISTAN

§ 21

BESLUT:

Förbundsstyrelsen godkände föredragningslistan.

§ 23 Klinikfärdigavgifter och
§ 27 Tillsättande av styrelse för May Rotz minnesfond
avfördes från listan.

§ 25 Kontorslokaler
behandlades före
§ 24 Begäran om utlåtande - ändring av blankettlagen om utkomststöd

§ 27 Lokal för övervakat umgänge
behandlades före
§ 26 Grunder för nedsättning och efterskänkning av klientavgifter

Simon Påvals deltog vid behandlingen av ärenden §§ 19-25 och avvek kl. 13.50.
Christina Nukala-Pengel deltog vid behandlingen av ärenden §§ 19-25, 27 och avvek kl. 14.00.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	19.3.2024	2/2024

FÖRBUNDSSTYRELSENS MÖTEN, INSKOLNING OCH BESÖK TILL VERKSAMHETER UNDER 2024

§ 22

Datum för förbundsstyrelsens möten 2024 behöver fastslås. Styrelsen behöver dessutom fastslå datum för inskolning samt datum för besök till verksamheterna.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen beslutar hålla möten följande tisdagar under år 2024:

- 16 april
- 21 maj
- 11 juni
- 2 juli
- 20 augusti (vilka övriga budgetmöten behövs)
- 10 september
- 8 oktober
- 12 november
- 10 december

Mötena börjar klockan 11.30.

Styrelsen ger förslag på inskolningsdagar och besök till verksamheter.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget med tillägget att mötet den 2 juli hålls vid behov.

Datum för inskolning fastslogs till fredag 12 april kl. 11.30-15.00.

Datum för besök till verksamheter fastslogs till fredag 3 maj kl. 11.30.

Mötena för budgetprocessen fastslås vid nästa styrelsemöte.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	19.3.2024	2/2024

BEGÄRAN OM UTLÅTANDE - ÄNDRING AV SJÄLVSTYRELSELAGEN

§ 23

Bifogat finns Ålandsarbetsgruppens betänkande gällande ändring av självstyrelselagen för KST:s eventuella utlåtande inför landskapsregeringens fortsatta beredning.

Nedanstående har skickats som ett tjänstemannautlåtande.

I betänkandet föreslås bla att förvaltningsbehörigheten för bekämpning av smittsamma sjukdomar hos människor och husdjur samt gifter ändras så att den motsvarar den verkliga uppgiftsfördelningen mellan landskapet Åland och berörda myndigheter i riket. Man sörjer likaså för att hälso- och sjukvården på Åland får tillräckliga befogenheter till den del den sköter andra uppgifter enligt rikslagstiftning. Den närmare uppgiftsfördelningen mellan landskapet och myndigheter i riket avses för Åland bli konkretiserad i överenskommelseförordningar.

Dessutom föreslås det att lagstiftningsbehörigheten för administrativa ingrepp i den personliga friheten inom rättsområdena hälso- och sjukvård och socialvård, vilka hör till landskapets lagstiftningsbehörighet, överflyttas från riket till landskapet.

Synpunkter

Ålands landskapsregering har begärt KST:s utlåtande gällande "*Ålandsarbetsgruppens betänkande medförslag till lag om ändring av självstyrelselagen för Åland*" inför sin fortsatta beredning.

Det föreslås bland annat att lagstiftningsbehörigheten för administrativa ingrepp i den personliga friheten inom rättsområdena hälso- och sjukvård och socialvård, vilka hör till landskapets lagstiftningsbehörighet, överflyttas från riket till landskapet.

Behörig personal inom KST fattar årligen flera beslut som direkt ingriper i den personliga friheten. Dessa beslut fattas främst inom barnskyddet och med stöd av barnskyddslagen (främst brådskande placering enligt 8 kap, omhändertagande enligt 9 kap, begränsningar enligt 11 kap) Behörig personal inom KST fattar även beslut om begränsningar enligt lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977).

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

19.3.2024

2/2024

På sidan 19 i betänkandet står det "För en enskild klient från Åland leder den föreslagna ändringen av behörighetsfördelningen för administrativa ingrepp i den personliga friheten inom barnskyddet eller mentalvården över tid till att landskapslagstiftning i sin helhet skulle tillämpas i vård som ges på Åland. Remitteras klienten till vård utanför Åland, tillämpas i vården den lagstiftning som gäller på den ort utanför Åland där vården ges."

Under 2023 hade barnskyddet på Åland sammanlagt 1400 vårddygn på barnskyddsinstitution *utanför* Åland. Barnskyddet köper uteslutande dessa tjänster på fastlandet då det är fråga om tvingande åtgärder. Även om trenden är sjunkande (vårddygnen minskar) bedöms det finnas barn vars behov inte kan tillgodoses på Åland och behovet av vård utom hemmet utanför Åland kvarstår därmed.

Staten tillhandahåller också institutioner där barnskyddet köper platser, t.ex. statens skolhem Lagmansgården i Pedersöre, Österbotten. Platser köps också av privata företag som har tillstånd att bedriva enheter för barnskyddet. Det är nödvändigt att även åländska barn kan få tillgång till sådana placeringsplatser, och det finns en betydande risk att detta inte blir möjligt om Åland har en helt egen lagstiftning på området eller om rättsläget är det minsta oklart. Det är ett hårt tryck på institutionsplatserna och det behöver säkerställas att ovanstående förändring inte påverkar institutionernas vilja att ta emot åländska barn.

Det förekommer också att institutionens personal vistas på Åland tillsammans med barnen och behov av administrativa ingrepp i den personliga friheten kan då uppstå.

Administrativa ingrepp i den personliga friheten är alltid känsliga och bör endast användas när det är absolut nödvändigt för att skydda personens och andras säkerhet och välbefinnande. Lagen och rättssäkerheten spelar en avgörande roll för att säkerställa att sådana ingrepp sker på ett rättvist och proportionellt sätt. THL tillhandahåller kontinuerligt utbildning och material på området. Kommer THL att känna samma ansvar om det är landskapets lagstiftningsbehörighet eller anser THL att det är landskapet som ska stå för utbildning och material? Det behöver säkerställas att utbildning och material fortsättningsvis tillhandahålls för KSTs anställda även om landskapet har lagstiftningsbehörighet.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen beslutar lämna ovanstående beredning som sitt officiella utlåtande över förslag till ändring av självstyrelselagen.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	19.3.2024	2/2024

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	19.3.2024	2/2024

BEGÄRAN OM UTLÅTANDE - ÄNDRING AV BLANKETTLAGEN OM UTKOMSTSTÖD

§ 24

Landskapsregeringen har gett KST möjlighet att lämna synpunkter på ett utkast till lagförslag om ändring av blankettlagen om utkomststöd

Nedanstående har skickats som ett tjänstemannautlåtande.

Synpunkter

KST är positivt inställda till att lagen nu föreslås ändras så att de förändringar som görs i den finska lagstiftningen också ska gälla på Åland från tidpunkten för deras ikraftträdande, med undantag från de avvikelser som regleras i lag.

Som KST tidigare framfört är det viktigt att avvikelserna i lagstiftningen är så små som möjligt, bland annat med tanke på den praktiska tillämpningen, så att KST till dessa delar kan följa samma tillämpning och praxis som FPA. I det fall att Ålands landskapsregering inför avvikande bestämmelser bör landskapsregeringen ansvara för att utarbeta nödvändiga tillämpningsanvisningar.

Angående sådana formuleringar som föreslås gälla 7 a §, dvs. ”ska på Åland tillämpas i den lydelse den har i lagen om utkomststöd den 31 mars 2023” kan KST konstatera att det rent generellt leder till ett alltför komplicerat och svårnavigerat rättsläge då det sedan är problematiskt att få fram lagtexten *i sin helhet* i den lydelse lagen hade vid den aktuella tidpunkten. Detta försvårar den praktiska tillämpningen och påverkar rättssäkerheten både för tjänstemän och klienter. Om Ålands landskapsregering inför sådana bestämmelser i lagen borde sedan de gällande lagtexterna i den lydelse lagen har per ett visst datum publiceras och sammanställas så att det är lätt och smidigt både för myndigheter och klienter att hitta den lagstiftning som ska tillämpas på Åland.

KST konstaterar att situationen som uppstått till följd av den gällande lagstiftningen har försvårat den praktiska tillämpningen för myndigheten, då det funnits skillnader i lagen som nu varit till hinder för KST. KST ställer sig därför positiva till att myndigheten nu föreslås ges utvidgade befogenheter på motsvarande sätt som FPA, till exempel bestämmelser om att kunna kontrollera och begära ut uppgifter från hyresvärdar och apotek. Detta är viktigt, till exempel

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	19.3.2024	2/2024

för att KST ska ha möjlighet att med hyresvärden kunna kontrollera riktigheten i uppgjorda hyresavtal, att hyresavtalet verkställts i praktiken samt för att erhålla och kontrollera uppgifter gällande hyresbetalningar och eventuella hyresskulder.

I Finland kommer statsrådet genom förordning att utfärda bestämmelser om det behövliga beloppet av sökandens boendeutgifter. Boendeutgifterna fastställs på grundval av den ort där bostaden är belägen och familjens storlek. Boendeutgifterna grundar sig på de genomsnittliga boendeutgifterna för mottagarna av utkomststöd och mottagarna av allmänt bostadsbidrag enligt lagen om allmänt bostadsbidrag (938/2014). Genom förordning av statsrådet justeras bostadsutgifterna minst en gång per år på ett sätt som motsvarar förändringen i de genomsnittliga bostadsutgifterna för mottagarna av utkomststöd och mottagarna av allmänt bostadsbidrag. Gällande detta anser KST att fastställande av skäliga boendeutgifter borde ske på ett liknande sätt även för Åland, antingen genom bestämmelser som utfärdas av statsrådet eller landskapsregeringen beroende på vad som är möjligt enligt gällande lagstiftning, då det inte är ändamålsenligt att KST själva ska fastställa dessa nivåer för landskapet Åland. KST ser visserligen fördelar med att myndigheten hanterar utkomststödet i sin helhet, men KST:s resurser och arbete ska fortfarande i första hand fokusera på socialvård och socialt arbete varvid stadganden i lag och övriga bestämmelser gällande det grundläggande utkomststödet behöver utformas så att myndigheten ges de behövliga verktyg och tydliga tillämpningsanvisningar som handläggningen kräver, dvs. på motsvarande sätt som i Finland till exempel vad gäller utfärdande av konkreta bestämmelser kring beaktandet av boendeutgifter.

Vad gäller 27 § är det positivt att det nu tydliggörs i lagtexten att utkomststöd beviljas en sökande eller familj som vistas stadigvarande på Åland, då hänvisningar tidigare behövts göras till lagens förarbeten. För den enskilde klienten är det dock viktigt att landskapsregeringen noggrant analyserat och säkerställt att formuleringarna i denna paragraf jämfört med bestämmelserna i den finländska lagen dvs. ”vistas stadigvarande i Finland”, inte leder till att klienter i någon situation riskerar att falla mellan systemen.

I praktiken är det vanligt förekommande att klienter med stadigvarande boende på Åland vistas längre perioder i Finland och vice versa. Av denna orsak behöver det säkerställas att det även framöver tydligt framgår i lagstiftningen vilken myndighet som ansvarar för att beakta klientens olika utgifter gällande utkomststödet som helhet, samt hur kostnaderna ska fördelas.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

19.3.2024

2/2024

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen beslutar lämna ovanstående beredning som sitt officiella utlåtande över förslag till ändring av blankettlagen om utkomststöd.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	19.3.2024	2/2024

KONTORSLOKALER

§ 25

§ 131/FST 12.09.2023

KST hyr kontorslokaler 1424 kvm, sociala/förrådsutrymmen 89,5kvm samt parkeringsplatser vid Nyfahlers av Mariehamns stad 1.1.2023-31.12.2025.

KST hyr även 272 kvm av Fastighets Ab Torggatan under tiden fram till 31.12.2025.

Ytterligare utrymmen kommer att behöva hyras upp då nuvarande utrymmen inte räcker till.

En grupp av tjänstemän och politiker behöver tillsättas för att ta fram ett upphandlingsunderlag. Upphandlingsunderlaget tas till styrelsen för beslut.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen tillsätter en fastighetsgrupp för att ta fram en RFI och ett upphandlingsunderlag.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram en RFI och ett upphandlingsunderlag.

—

§188/FST 18.12.2023

En RFI har tagits fram

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen beslutar godkänna RFI:n.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

19.3.2024

2/2024

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt att kvadratmeterbehovet för kontors-, möten och samtalsrum uppges till 1600–2000 kvm och för familje- och skyddsboende till cirka 500 kvm. I övrigt godkände förbundsstyrelsen RFI:n.

—

§ 12/FST 13.2.2024

Alandia försäkring

Folkhälsan

Holmbergs

Mariehamns stad

Åland post och

Ålands Ömsesidiga försäkringsbolag har svarat på RFI:n.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen tar del av svaren. En fastighetsgrupp tillsätts på styrelsens möte i mars.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

—

§ 25/FST 19.3.2024

I budgeten för 2024 fick förvaltningen i uppdrag att utreda möjlighet och kostnad för att bygga kontorsutrymmen och kundmottagning istället för att som idag hyra desamma.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

En fastighetsgrupp tillsätts för att gå igenom svaren på RFI:n samt göra en kostnadsberäkning vad gäller byggande av motsvarande utrymmen i egen regi.

Det behöver dessutom begäras förlängning på nuvarande hyresavtal.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	19.3.2024	2/2024

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt utse styrelseordförande Nina Fellman, styrelseledamot Jana Eriksson, förbundsdirektören Katarina Dahlman och områdeschefen för vuxensocialarbete Mikaela Brandt-Lindholm till medlemmar i fastighetsgruppen. Fastighetsgruppen får i uppdrag att gå igenom svaren på RFI:n samt göra en kostnadsberäkning vad gäller byggande av motsvarande utrymmen i egen regi. Fastighetsgruppen återkopplar till förbundsstyrelsen.

Förbundsstyrelsen ger förvaltningen i uppdrag att uppta diskussioner för att förlänga nuvarande hyresavtal.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	19.3.2024	2/2024

GRUNDER FÖR NEDSÄTTNING OCH EFTERSKÄNKNING AV KLIENTAVGIFTER

§ 26

Klientavgifter inom socialvård regleras av Landskapslag (2022:91) om klientavgifter inom socialvården. En avgift som fastställts för socialservice och som bestämts utifrån en persons betalningsförmåga ska efterskänkas eller nedsättas om förutsättningarna för personens eller familjens försörjning eller förverkligandet av personens lagstadgade försörjningsplikt äventyras av att avgiften tas ut (§ 27 i klientavgiftslagen). Nedsättning eller efterskänkning av klientavgiften baseras på en individuell bedömning av situationen.

FÖRUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar att riktlinjerna för nedsättning eller efterskänkning av avgifter gäller i enlighet med bilaga 4.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	19.3.2024	2/2024

LOKAL FÖR ÖVERVAKAT UMGÄNGE

§ 27

En lokal för övervakat umgänge har hyrts på Östra Esplanadgatan, se bilaga 5.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen antecknar informationen till kännedom.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen antecknade informationen till kännedom.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks